

Wolfskreet

het kwartaalblad van en voor Wolfheze

jaargang 24, nummer 3 – september 2026

de Stolpersteine die in het park van het Schild zijn gelegd
ter herinnering aan de vier blinde of slechtziende Joodse bewoners
die in 1943 zijn afgevoerd naar Duitse concentratiekampen

HENRI BLOEM

KWALITEITSWIJNEN SINDS 1833

Voor de lekkerste wijn, moet je in onze winkel aan de Amsterdamseweg in Arnhem zijn. Of bestel jouw favorieten online op: www.henribloem.nl.

Graag tot ziens!

Team Henri Bloem Arnhem

Bas, Mariska, Harm en Robin

Amsterdamseweg 126, 6814 GJ Arnhem

E-mail: arnhem@henribloem.nl. Tel.: 026 4455220

Van de redactie

Het is te merken aan het aantal bijdragen over het onderwerp: de spooronderdoorgang is een hot topic in ons dorp. Daarom waren we ook blij met de bereidheid van Jochem Lens (omgevingsmanager van aanneemer VHB) om een interview te geven over het project en de op stapel staande stappen. We hebben wel twijfels over de keuze van de gemeente om mee te gaan met de landelijke standaard om het dorpsplein als 'shared space' in te richten en vragen ons af: hebben wij wat gemist of was dit al eerder duidelijk?

Andere actuele onderwerpen in dit nummer zijn de plaatsing van de stolpersteine bij Het Schild (zie de omslag en pagina 10) evenals de zonsverduistering, waarvan een impressie op pagina 43 is te vinden. Daarnaast is uiteraard is veel aandacht voor de komende activiteiten van het Airborne-comité; vanaf blz. 17 kun je hierover van alles lezen inclusief een uitgebreid programma. Tot slot willen we jullie de nieuwe rubriek 'Door de ogen van Dorien' onder de aandacht brengen (zie blz. 25) waarin dorpsgenoot Dorien vanaf deze editie een prachtige foto met toelichting onder de aandacht brengt.

Veel lees- en kijkplezier gewenst !

Colofon

De Wolfskreet is een gratis blad voor en door inwoners van Wolfheze, de Buunderkamp en het Hazeleger.

Woont u buiten Wolfheze, dan kunt u de Wolfskreet voor € 20,- per jaar toegestuurd krijgen.

De Wolfskreet wordt ook gepubliceerd op de website van Dorpsbelang Wolfheze (www.dorpsbelangwolfheze.nl).

Uitgave september 2026

Oplage 705 stuks
Verschijning vier keer per jaar

Contactgegevens

Advertenties: advertentieswolfskreet@gmail.com
Gea Slof 06 – 4751 4393

Bezorging:
Winy Broens 06 – 3652 4994

Redactie: redactiewolfskreet@gmail.com
Gea Slof
Ingrid Damen
Janet Esselaar
Marleen Hiltermann
Winy Broens

Columnist: Herman Kleton

Druk: Huisdrukkerij Pro Persona
(zinnvolle dagbesteding voor cliënten)

Het volgende nummer van de Wolfskreet verschijnt rond 7 december 2026. Het aanleveren van kopij kan tot uiterlijk vrijdag 6 november 2026.

De redactie behoudt zich het recht voor om ingezonden stukken in te korten, aan te passen of niet te plaatsen.

Inhoud

Van de redactie	3
Spooronderdoorgang – Stofkapjes en oordoppen	5
De ontdekking van Wolfheze	9
Stolpersteine bij Het Schild	10
Dorpsbelang Wolfheze	13
Geloven in Wodan (gedicht)	14
Beleef en herdenk de Airborne in Wolfheze	17
Bij de bijen – Dorpsimker Jan-Joris	21
Sinterklaas in Wolfheze	22
Werkgroep Groen & Natuur zoekt nieuwe leden	22
Nieuwe wijkagent	25
Door de ogen van Dorien	25
Levensgrote kaart van Slag om Arnhem kan weer jaren mee	26
Creatieve workshoplocatie in voormalige brandweerkazerne	27
Herfstvakantie-fris-disco bij Wondanseck	28
Wolfskreet-redactie zoekt hulp	28
Slow Sports biedt plezier maar kan ook spierpijn opleveren	31
Kom naar Het Schild op de dag van de witte stok	33
Protestantse Gemeente Oosterbeek-Wolfheze	34
Valt er hier nog wat te beleven ?	37
Amerikaanse eiken een kopje kleiner gemaakt	38
Griepvaccins komen wat later	39
De bijzondere avonden van Kunstdorp Wolfheze	40
Zonsverduistering op de Reijerskamp	43
Balvormig insectenhotel (en meer) bij Wodanseck	44
Nieuwe activiteiten in De Huiskamer	45
Bridgeclub Doorwerth start beginnerscursus	46
Kom bloemen plukken bij de Tuinderij	46
Running Dinner	49
Natuurmonumenten stelt twee nieuwe boswachters voor	50
In de tuin van Het Schild draait het om geur en geluid	51
Activiteiten in en rond Wolfheze	53
Weekagenda	54

Spooronderdoorgang

Stofkapjes en oordoppen

Het kan je niet zijn ontgaan dat de bouw van de tunnel nu écht is gestart. Na jaren van denken en voorbereiden en 'grootse' en 'kleinschalige' activiteiten op nevenlocaties ligt het dorp nu echt overhoop sinds ze op 17 augustus zijn begonnen met diverse werkzaamheden in het centrum van het dorp.

Dat was heel wat anders tijdens mijn interview met Jochem Lems in het kantoor van van Hattum en Blankevoort (VHB) in een leeg Nederveluwe. Het was midden in de bouwvak en de bouw lag nagenoeg stil: bijna alle voorbereidingen klaar voor het startsein om de spooronderdoorgang te gaan plaatsen.

Verbindende schakel

Jochem Lems is omgevingsmanager bij VHB, de verbindende schakel tussen dit bouwproject en de directe omgeving. Vandaar dit interview: meer duidelijkheid krijgen over wat ons Wolfhezenaren te wachten staat. Antwoorden te krijgen, zodat inwoners het liefst niet meer verrast worden en begrip krijgen waarom een aantal zaken gaan zoals ze gaan. Tijdens het gesprek kreeg ik een duidelijker beeld van de activiteiten die de komende tijd op stapel staan. Plus de boodschap: een lange adem,

stofkapjes en oordoppen zullen we bij tijd en wijle zeker nodig hebben ... Op het moment dat je dit artikel leest, wordt het dorpsplein aangepast en is de aansluiting van de Johannahoeveweg met de Wolfhezerweg afgesloten.

Vanaf maandag 14 september wordt de huidige spooroverweg afgesloten en geldt een omleidingsroute voor het autoverkeer: dat is een rit via Oosterbeek van 11,2 kilometer als je van noord naar zuid Wolfheze en vice versa wil rijden. Ook de aan-

*Aan bewoners van de Johannahoeve-
weg en Sara Mansveltweg wordt ge-
vraagd geen auto's in de bochten te
parkeren i.v.m. de nood- en hulpdiens-
ten én om rekening te houden met
blinden en slechtzienenden door stoepen
vrij te houden en overhangend groen
te snoeien. Afvalcontainers mogen op
de ophaaldag op de straat neergezet
worden (i.p.v. op de stoep).*

sluiting van de Mesdagweg met de Wolfhezerweg wordt afgesloten. Fietzers, voetgangers en nood- en hulpdiensten zullen vanaf het dorpsplein over de huidige overweg geleid worden. Via de Johannahoeveweg en Sara Mansveltweg gaat de route naar de Wolfhezerweg (noordzijde). Deze route blijft bestaan tot eind februari 2027. Om ander verkeer tegen te houden komt er een slagboom en een hek met sensoren; voor blinden en slechtzienden worden markeringen aangebracht.

Treinrije periode

Van 20 oktober t/m 1 november rijden er geen treinen van en naar Wolfheze. Het doel van deze periode

is dat de spooronderdoorgang op haar definitieve locatie wordt geplaatst en dat het treinverkeer uiteindelijk weer kan worden hervat. Hiervoor wordt er 12 dagen 24 uur per dag gewerkt aan een reeks van werkzaamheden, zoals de bestaande voetgangerstunnel slopen, onderzoek naar explosieven, spoor en bovenleiding weghalen, ballast (= grove stenen rond de rails) afvoeren en spoelen, grond afgraven en afvoeren. En daarna aansluitpunten maken om het nieuwe spoordek op te laten steunen, middenconsole plaatsen (gebouwd op de bouwlocatie aan de Johannahoeve weg en – last but not least – het nieuwgebouwde spoordek verplaatsen van

Het nieuwgebouwde spoordek op de bouwplaats bij de Parallelweg staat op dit moment iets hoger dan op de toekomstige locatie: het staat op blokken zodat opleggers met heel veel wielen eronder kunnen rijden. Vervolgens wordt het héél langzaam op zijn definitieve plek gereden: wat een schouwspel zal dat worden! (voor een indruk van vergelijkbare werkzaamheden kun je kijken op filmpjes van ProRail: zoek op 'Maarsbergen overweg' of 'tunneldek Heerhugowaard')

de bouwlocatie op de Parallelweg naar de definitieve locatie. Uiteindelijk worden de sporen en bovenleiding weer terug gebouwd en kunnen de treinen weer rijden. Alles bij elkaar duurt deze periode 13 dagen en nachten en zal het werk gepaard gaan met veel overlast van geluid, licht en stof; 24 uur per dag.

Lange adem

Na deze treinvrije periode wordt er verder gewerkt aan de invulling en afwerking van de tunnel en de omgeving. Meer informatie hierover zal verschijnen in de bouwapp. Van 20 t/m 27 februari 2027 is er weer een treinvrije periode: de huidige overweg wordt verwijderd, perrons worden vernieuwd en er wordt gestart met het invullen van het plein aan de noordzijde en de brug

voor het langzame verkeer (tussen Johannahoeveweg en de Van Mesdagweg). De planning is dat vanaf eind februari 2027 iedereen door de nieuwe tunnel kan rijden en in de zomer 2027 zal het hele project klaar zijn.

Meer informatie

Natuurlijk blijven er vragen over na het lezen van dit artikel. Binnenkort valt er een nieuwe nieuwsbrief op de mat. En Van Hattum en Blankevoort gaat nog -vóór de treinvrije periode in oktober- een inloopavond organiseren. Tussendoor is het altijd mogelijk om op de bouwapp te kijken voor actuele informatie of contact op te nemen met Jochem Lems: jlems@vhbinfra.nl of 06-1100 7406.

Marleen Hiltermann

Dorpsplein als shared space

Het nieuwe dorpsplein wordt ingericht als 'shared space': auto's, fietsers en voetgangers delen dezelfde openbare ruimte en moeten elkaar en zichzelf reguleren op basis van oogcontact en sociaal gedrag.

Uitgangspunt is dat ieder z'n verantwoordelijkheid neemt en elkaar de ruimte geeft.

De verwachting is dat er dan langzamer gereden wordt.

Het verkeer wordt overigens gestuurd door bloembakken; er zijn geen zebra's, stoepen of belijning.

Dit concept wordt op steeds meer plekken in het land toegepast: hopelijk zijn de voordelen groter dan de risico's.

*Bouwtekening met
rechtsonder het dorps-
plein als shared space*

Werken als vrijwilliger

Kijk voor meer informatie op
werkenbijpropersona.nl

Er is doorlopend veel behoefte aan vrijwilligers. Want naast al die behandelaren, therapeuten en verpleegkundigen is het ook leuk om ander contact te hebben. Meer weten? Scan de QR-code.

Onder(door)gang

Terwijl u dit leest, zijn de werkzaamheden voor de onder-tunneling van de spoorweg te Wolfheze in volle gang. Na decennia van politiek getreuzel, onnozel gebeuzel en hand-op-de-knip-beleid van de NS, komt er nu eindelijk een tunnel onder het spoor door. Oké, het kost natuurlijk een paar centen en er zullen Wolfhezenaren zijn die het nut er niet van inzien en het geld liever anders hadden willen besteden. Maar dat alle verkeer, en dan bedoel ik ook letterlijk "alle" verkeer, straks veilig en zonder oponthoud van de ene kant van het spoor naar de andere kant kan, is geweldig. Bijkomend voordeel: zo'n tunnel leent zich uitstekend om te schuilen tegen een onverwachte bui regen, hagel of sneeuw.

Dat het auto-, brommer- en fietsverkeer er voordeel bij heeft niet te hoeven wachten voor de gesloten bomen van de spoorwegovergang, is mooi meegenomen, maar er is zelfs meer winst te boeken. Mensen die in de directe nabijheid van het station wonen en die niet meer alleen met hun rollator of rolstoel, het levensgevaarlijke spoor over durfden, kunnen straks weer zelfstandig de trein nemen. Het voetgangerstunneltje was uiteraard een prima oplossing voor hen die trappen konden lopen, maar probeer eens zo'n dubbele trap op of af te gaan met een rollator terwijl je

niet al te stevig op je benen staat. Dat is niet te doen! Tenslotte hang je niet voor je lol achter zo'n ding! Over rolstoelgebruikers kan ik kort zijn: niemand die ik ken, is ooit met rolstoel een trap op of af gegaan! En ik zal het hen niet aanraden ook. Circusacts horen thuis in het circus en niet op NS-station Wolfheze.

Mocht het voorafgaande de indruk gewekt hebben dat ik vol ongeduld uitkijk naar de totstandkoming van de spooronderdoorgang, dan klopt dat. Echter niet vanwege de hierboven beschreven redenen, hoewel ik deze in grote lijnen onderschrijf. Nee, de realisatie van dit project kan mij niet snel genoeg gaan vanwege de overlast die het gaat geven. Ik kijk daar als een berg tegenop. Lawaai, zand, wegomleggingen, gewijzigde looproutes en opstaphaltes buurtbusjes, algehele desoriëntatie, enzovoort, etcetera. We kunnen voorlopig onze lol op! Het vooruitzicht eind oktober tien dagen lang de trein niet te kunnen nemen, benauwt mij wel een beetje, maar dat overleef ik wel.

Conclusie: de spoorwegonderdoorgang wordt dus voorlopig nog niet mijn onder(door)gang.

Herman Kleton

Stolpersteine bij Het Schild

Herinnering aan vier Joodse bewoners

In het park van Het Schild zijn begin september vier struikelstenen of stolpersteine gelegd (zie de foto op de voorpagina). Zij vormen een herinnering aan de vier blinde of slechthziende Joodse bewoners die in april 1943 zijn opgehaald en afgevoerd naar Duitse concentratiekampen.

Deze goudkleurige stenen maken deel uit van een over heel Europa verspreid monument voor de slachtoffers van het nationaalsocialisme. En dat monument groeit nog steeds.

Struikelstenen liggen voor de huizen van mensen die door de nazi's zijn gedeporteerd en vermoord. Op de kop van de steen zit een messing plaatje, waarin de naam, geboortedatum, deportatiedatum, plaats en datum van het overlijden van de herdachte persoon zijn aangebracht.

Afgevoerd naar Westerbork

In Het Schild woonden drie Joodse mensen. Ida Aronstein en Emil Mendelsohn waren kort voor de oorlog uit Duitsland naar Nederland gevlucht en vonden in Het Schild onderdak. Grietje van Beets, afkomstig uit Amsterdam woonde al wat langer in Het Schild. Betsy Coster heeft enige tijd in Het Schild gewoond en is daarna opgenomen in het Psychiatrisch Ziekenhuis Wolfheze, nu Pro Persona. Zij is, op dezelfde datum als de bewoners van Het Schild, naar Westerbork vervoerd.

Beide instellingen vonden het passend om de steen voor Betsy Coster bij die van de Schildbewoners te plaatsen. Het was een ingetogen ceremonie. Onder andere burgemeester Marcel Fränzel, bestuurder van Pleyade, Esther van Het Erve en initiatiefnemer Ad van der Waals hielden een kort praatje en er werd een gedicht van Ida Aronstein voorgelezen.

Bij het plaatsen van iedere steen werd iets verteld over het leven van het slachtoffer. Speciale gasten waren de familie Van Remoortere uit Zuid Afrika, nazaten van Ida Aronstein die speciaal voor deze steenlegging naar Nederland waren gekomen.

Tenslotte poetsten bewoners van Het Schild de stenen, als symbool dat zij de zorg voor de stenen en voor de herinnering aan deze bewoners op zich nemen. Hun namen gaan niet verloren.

Klezmer orkest

De bijeenkomst werd afgesloten in restaurant de Oranjerie van Het Schild. Daar speelde het Wageningse klezmer orkest Ha'Chalom.

De stenen liggen in het wandelpad evenwijdig aan de Wolfhezerweg. Iedereen is van harte welkom om daar te kijken en stil te staan bij deze geschiedenis.

Marjan Vonk

Natuurgadgets.nl

natuur - survival - ontdekken

Ook in het donker de natuur in? Wij helpen je op weg

De zomeravonden worden langzaam langer, maar de natuur blijft ook 's avonds boeien. Met een goede nachtkijker of zaklamp ontdek je de verborgen wereld van het donker – veilig en comfortabel.

- 💡 Zaklampen & hoofdlampen van topkwaliteit
- 👤 Alles voor je herfstwandelingen en buitenavonturen
- 📱 Handige gadgets voor onderweg
- 📖 Ruime keuze in veldgidsen en natuurboeken

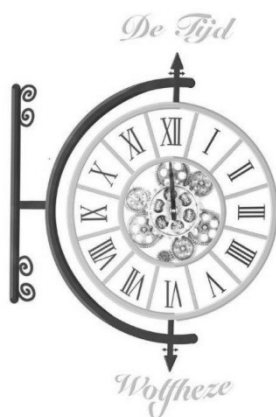
Herfstactie voor lezers van De Wolfskreet

📖 **10% korting op alle digitale nachtkijkers**

📅 Geldig in **september & oktober 2026**

Lawijckerhof 32 - Wolfheze - 026-2060099

info@natuurgadgets.nl

Restaurant & Pannenkoekenhuis De Tijd

- Lunch en diner
- Buffetten en koffietafels
- Besloten feesten
- Food truck verhuur
- Afhalen en bezorgen van maaltijden
- en meer ...

Wolfhezerweg 87, 6874 AC, 026-4821202
www.restaurantdetijd.nl | info@restaurantdetijd.nl

Openingstijden:

ma – do : 12:00 – 22:00 uur

vrij – zo : 10:00 – 22:00 uur

Acupunctuur in Wolfheze

**Acupunctuur helpt bij pijn, vermoeidheid,
bewegingsbeperking & vage klachten.**

06-47400260

www.innerfeeling.nl

**Betaald parkeren bij natuurgebied
Wolfheze vanaf eind augustus**

Bezoekers die geen lid zijn van Natuurmonumenten moeten vanaf eind augustus betalen om te parkeren op de parkeerplaats aan de Oude Kloosterweg in Wolfheze. Dat heeft Natuurmonumenten bevestigd in een reactie op vragen van Dorpsbelang Wolfheze.

Volgens Natuurmonumenten is de parkeerbijdrage bedoeld om het onderhoud van het natuurgebied en de bezoekersvoorzieningen te bekostigen. Niet-leden betalen € 2,- per uur, met een maximum van € 8,- per dag.

Leden van Natuurmonumenten en vrijwilligers kunnen gratis parkeren met hun leden- of vrijwilligerspas. Dorpsbelang Wolfheze heeft tegenover Natuurmonumenten zijn zorgen over mogelijke parkeeroverlast uitgesproken. Het bestuur vreest dat bezoekers zullen uitwijken naar gratis parkeerplaatsen, zoals bij Fletcher Hotel Wolfheze en langs de Balijeweg, waardoor de parkeerdruk in de omgeving kan toenemen.

De invoering van betaald parkeren maakt deel uit van een landelijke aanpak van Natuurmonumenten. Op tientallen parkeerterreinen in Nederland wordt inmiddels een parkeerbijdrage gevraagd aan bezoekers die geen lid zijn.

Natuurmonumenten laat weten dat de parkeerplaats eind augustus tegelijkertijd

wordt opgeknapt. In de eerste twee weekenden na de invoering zijn medewerkers aanwezig om bezoekers uitleg te geven over het nieuwe parkeersysteem. De organisatie erkent dat zij Dorpsbelang Wolfheze en het dorp eerder had moeten informeren over de invoering van betaald parkeren.

Belangrijkste besluiten jaarvergadering Dorpsbelang Wolfheze

Tijdens de jaarvergadering van Dorpsbelang Wolfheze hebben de aanwezige leden ingestemd met een aantal belangrijke voorstellen en zijn nieuwe bestuursleden benoemd.

Contributie omhoog vanaf 2027

De jaarlijkse contributie wordt vanaf 2027 verhoogd naar minimaal € 10 per jaar. Volgens het bestuur is de verhoging nodig vanwege de gestegen bank- en energiekosten.

Voorstel over subsidies verworpen

Het voorstel om alleen nog organisatiekosten van buurtactiviteiten te subsidiëren en geen eten en drinken meer te vergoeden, is na discussie door de leden verworpen. De huidige werkwijze blijft daarmee gehandhaafd.

Twee nieuwe bestuursleden

Arjan van Schaik en Kees Siepeling zijn benoemd tot bestuurslid van Dorpsbelang Wolfheze. Het bestuur is daarmee bijna compleet.

Nieuwe werkgroepen

De leden hebben ingestemd met het onderbrengen van zowel de werkgroep Groen als de Sinterklaascommissie onder Dorpsbelang Wolfheze. De werkgroep Groen richt zich onder meer op biodiversiteit, natuurontwikkelingen en de ontwikkelingen rond het Pro Persona-terrein en is nog op zoek naar nieuwe werkgroepleden.

Focus op groei van het dorp

Met de komst van de nieuwe woonwijk wil Dorpsbelang zich de komende periode richten op het verwelkomen van nieuwe inwoners en het vergroten van het ledenaantal. Ook wordt ingezet op meer samenwerking tussen werkgroepen en het ondersteunen van buurtinitiatieven.

Tijdens de vergadering werd daarnaast aandacht gevraagd voor onder meer de ervaren overlast in het dorp, de bereikbaarheid tijdens de werkzaamheden aan de spooronderdoorgang en de communicatie over meldingen via de Fixi-app.

Geloven in Wodan

*Als Wodan en Freya wandelde
ze in dit decadente landschap
van beken tussen de Veluwe
en Nederrijn met mij,
kleine sater, geboren
in deze bossen bij Wolfheze*

*Grillige eiken langs een klein
water
als het land van Gelders Barbizon
en twee zwarte raven hoog
in de heilige eiken van Germaanse
goden
met mijn ouders romantisch
wandeland en tellend de jaar-
ringen*

*En ik keek omhoog naar de eiken
in ruisende bewondering en aaide
de grillige bast van de oude bomen
en dacht aan het oeroude geloof
onzichtbaar zwevend onder de
Wodanseiken
en de nieuwe leer van een nieuwe
heer*

Arjen Boswijk

Lidmaatschap Dorpsbelang

Fijn als u ook dit jaar uw Dorpsvereniging en de activiteiten die zij organiseert en ondersteunt, mogelijk maakt. Hebt u uw contributie nog niet overgemaakt: pak dan meteen even uw mobiel, laptop, tablet of bankoverschrijving en maak uw bijdrage over. Ook dit jaar is de bijdrage € 7,50 per huishouden. U kunt het bedrag overmaken naar bankrekening NL22 ABNA 0515 4467 18 t.n.v. Vereniging Dorpsbelang Wolfheze e.o. onder vermelding van "lid 2026" en uw naam, postcode en huisnummer en liefst ook uw emailadres.

Lid worden ?:

Maak ook dan € 7,50 over op: NL22 ABNA 0515 4467 18 t.n.v. Vereniging Dorpsbelang Wolfheze e.o. onder vermelding van "nieuw lid 2026" en uw naam, postcode en huisnummer en liefst ook uw emailadres. U bent dan direct lid tot wederopzegging.

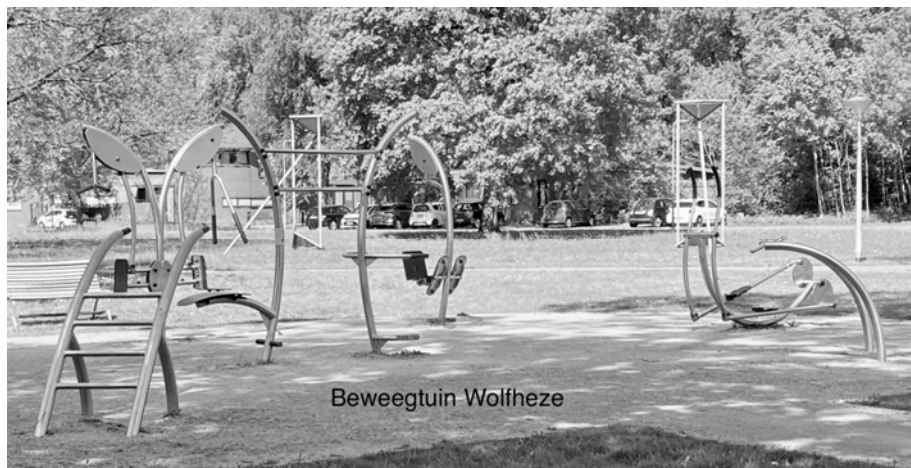

SLUIT JE AAN BIJ EEN TROUWE GROEP SPORTERS!

ELKE ZATERDAG VAN 9-10 UUR

IN DE BEWEEGTUIN

- GRATIS SPORTEN DOOR PEER COACHING
- OEFENINGEN OP DE APPARATEN OP EIGEN NIVEAU
- DEELNAME VRIJBLIJVEND EN OP EIGEN RISICO
- CONTACT MET MEDE SPORTERS VIA EEN APP-GROEP

Beweechtuin Wolfheze

MEER INFO WWW.VITALITY-CLUB.NL OF BEL GEA 06-47514393.

Stationswinkel Wolfheze

ma en di: 11:00-18:00 uur
wo t/m vr: 10:00-18:00 uur
zaterdag: 10:00-17:00 uur
zondag: gesloten

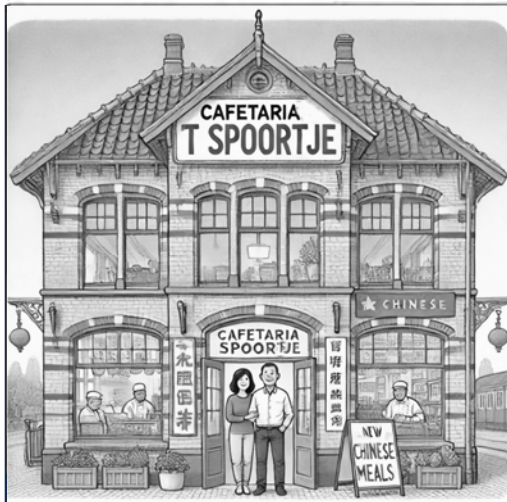
Voor al uw:

- Levensmiddelen
- Toiletartikelen
- Kantoorartikelen
- Wenskaarten
- Kleine kledinghoek
- ENZ., enz.

Onze diensten:

- Beperkt assortiment levensmiddelen
- Postagentschap

Uw vriendelijke dorpswinkel
Tel. 026 - 4820484

Openingstijden

ma en di: gesloten
wo: 11:30-18:00 uur
do en vr: 11:30-19:00 uur
zaterdag: 12:00-19:00 uur
zondag: gesloten

Beleef en herdenk de Airborne in Wolfheze

Stap in het verhaal van 1944 tijdens wandelingen, evenementen, para-dropping en herdenkingen

nieuws

AIRBORNE COMITE
WOLFHEZE

Op zondag 17 september 1944 werd de rust in Wolfheze ruw verstoord. Het was een zonnige ochtend, maar boven het dorp klonk het dreunende geluid van honderden vliegtuigen. In de Opstandingskerk werd de kerkdienst halverwege onderbroken; mensen haastten zich naar huis, niet wetend wat er ging komen.

Om 11:41 uur brak de hel los. In een golf van verwoesting regenden 781 bommen neer op het dorp. Huizen stortten in, straten werden bedolven onder puin en rook en 102 inwoners kwamen om.

Het bombardement was bedoeld om Duitse troepen en artillerie, die zich in de dagen ervoor in en rond Wolfheze hadden verschanst, uit te schakelen. Nog diezelfde middag verschenen aan de horizon zweefvliegtuigen - Gliders - die op de velden rond het dorp neerstreken. Landingszones S, Z en X – beter bekend als Reijerscamp, Boschhoeve en Sinderhoeve – vulden zich met honderden toestellen vol manschappen en materieel. In drie dagen tijd zouden bijna 10.000 geallieerde soldaten voet aan de grond zetten in de omgeving. De Slag om Arnhem was begonnen.

Hoewel het uiteindelijke doel, de brug bij Arnhem, niet werd bereikt, speelde Wolfheze een sleutelrol in het eerste hoofdstuk van Operatie Market Garden. Een rol die bij velen onbekend is, maar die het verdient verteld te worden.

Het Airborne Comité Wolfheze wil die geschiedenis doorgeven. Sinds de 75e herdenking in 2019 organiseert het comité activiteiten die het verhaal tot leven brengen. Hoogtepunten waren de muziek- en theatervoorstelling Blik Terug in 2019 en 2024, waarin de persoonlijke verhalen van dorpsbewoners tijdens het bombardement centraal stonden. De belangstelling is sindsdien alleen maar gegroeid, met bezoekers uit heel Nederland en zelfs uit het buitenland.

Bereikbaarheid tijdens werkzaamheden spooronderdoorgang

Vanaf 14 september 2026 is de spoorwegovergang in Wolfheze afgesloten voor gemotoriseerd verkeer. Fietzers en voetgangers kunnen het spoor wel passeren. Houd hier rekening mee als u activiteiten in het kader van de Airborne in Wolfheze of omgeving wilt bezoeken.

Programma Airborne Wolfheze 2026

zaterdag 5 september: Airborne Wandeltocht

De 25 en 40 km routes voeren door Wolfheze. Op Heelsumseweg 2 is een kleine expositie van het Glider Museum te zien.

zondag 13 september: Begeleide Glidernatuurwandeling (12 km)

Over de landingszones S, Z en X en langs monumenten. Start: 13:00 uur op het Dorpsplein. De wandeltocht duurt ongeveer 4 uur. Je betaalt minimaal € 2,- voor deelname, maar geeft wat je het waard vond (graag contant aan het einde voldoen). Een drankje aan het einde is inbegrepen.

zondag 13 september: Airborne Feelings Wolfheze

Van 15:00 tot 20:00 uur is er bij barretje Aalderink op camping Lindenhof Airborne Feelings Wolfheze. Gezellig samen zijn onder het genot van een uitgebreide High Tea. Toegang is gratis, de High Tea kost € 18,50 per persoon. Voor de High Tea is opgeven vooraf noodzakelijk; dat kan op: dorpsbelangwolfheze.nl/airbornefeelings

woensdag 16 september: Kranslegging monument Johannahoeve

Op 16 september legt burgemeester Marcouch van de gemeente Arnhem om 9:30 uur een krans bij het nieuwe monument voor Captain Lionel Ernest Queripel op de Johannahoeve (tegenover de duiker). Gedurende een periode van negen uur van chaotische en verbitterde gevechten toonde kapitein Queripel uitzonderlijke moed onder uiterst moeilijke en zware omstandigheden. Zijn moed, leiderschap en plichtsbesef waren bewonderenswaardig en vormden een inspiratie voor iedereen waar

voor hij met het Victoria Cross werd onderscheiden.

Bij de kranslegging is ook een aantal oude voertuigen aanwezig om te bezichtigen en er is koffie en thee.

Voor vragen kunt u contact opnemen met

nina.kreisler@arnhem.nl.

woensdag 16 september: Begeleide Glidernatuurwandeling (6 km)

Om 18:30 uur start de begeleide 6km wandeling langs markante locaties; ook hier is deelname minimaal € 2,- met een drankje achteraf inbegrepen. Deze wandeling duurt ongeveer 2 uur. Graag contant te voldoen.

donderdag 17 september: Herdenking bombardement & Paradroping bij camping Lindenhof

Om 11:41 uur luidt de klok van de Opstandingskerk, precies 81 jaar na het begin van het bombardement. Parachutegroup Holland voert onder voorbehoud van weersomstandigheden een dropping uit naast de camping. De dropping is tussen 9:00 en 12:00 uur maar het is raadzaam eerder aanwezig te zijn. De bar bij de camping is de hele dag open.

vrijdag 18 september: Herdenking Glidermonument

Het Glider Pilot Regiment Memorial Committee houdt op 18 september om 11:00 uur een herdenking bij het Glider Pilot Regiment Monument bij de ingang van camping Lindenhof aan de Wolfhezerweg.

zondag 20 september: Herdenking Airbornebank

De Airbornemaand wordt normaal gesproken afgesloten met de jaarlijkse herdenking bij de Airbornebank bij het Dorpsplein; een moment om

stil te staan bij hen die de Slag om Arnhem niet hebben overleefd en onze bevrijders te danken voor dat wat we herwonnen hebben: onze vrijheid. Dit jaar zal de herdenking op het Dorpsplein plaatsvinden. De Airbornebank is vanwege de werkzaamheden aan de spooronderdoorgang niet bereikbaar.
Aanvang 15:00 uur.

Glider Museum Wolfheze

Het Glider Museum toont unieke objecten, foto's en verhalen over de luchtlandingen rond Wolfheze. Open van 16 t/m 20 september, op 26 en 27 september en op 24 en 25 oktober, telkens van 12:00 tot 17:00 uur.

Meer dan herdenken alleen

De Airbornemaand in Wolfheze is meer dan een terugblik. Het is een moment om te ervaren, te leren en samen stil te staan bij vrijheid. Wie deelneemt aan een wandeling, een herdenking of gewoon een bezoek brengt aan het museum, stapt letterlijk in het verhaal van 1944 - op de plek waar het allemaal begon.

Meer informatie:

dorpsbelangwolfheze.nl/airborne-wolfheze

Kunst • Antiek • Inboedelveilingen • Taxaties

Sinds 1945 is Derksen Veilingbedrijf gespecialiseerd in het veilen en taxeren van kunst, antiek en inboedelgoederen en het ontruimen van inboedels. Het kopen op een veiling is voor menig een een spannende ervaring met vaak verrassende opbrengsten.

Derksen veilingbedrijf

Adres Amsterdamseweg 23
Postcode 6814 GA Arnhem
Telefoon 026 - 442 14 98

Internet www.derksen-veilingbedrijf.nl
Email info@derksen-veilingbedrijf.nl

Bij de bijen

dorpsimker Jan-Joris

interview

Het bijengezoem rond de bijenstand op het terrein van Pro Persona is voor Jan-Joris van Kampen een vertrouwd en rustgevend geluid. Toch hangt er een lichte zweem van zorgen boven de bijenkasten. Tegen december moeten ze namelijk van deze locatie weggehaald worden, vanwege een vermeende disbalans aan insecten op het terrein. Zijn honingbijen zouden te veel concurreren met andere insecten.

Zijn toewijding aan de bijen – en de natuur in haar geheel – zit diep, dus is hij hard op zoek naar een nieuwe plek voor zijn kasten. Dat hoeft niet per se naast een bloemenveld te zijn, daar de bijen hun voedsel halen in een straal van wel drie kilometer. Wel van belang is dat de bijen vanuit hun kast een vrije vlucht hebben, dus de eerste meters geen mensen of obstakels tegenkomen. Mocht u een plek weten, neem dan contact op met Jan-Joris (06-1617 0509).

Zijn interesse in de bijen is jaren geleden begonnen door een bezoek aan het Bijenhuis in Bennekom. Een boekje mee om er meer over te lezen en al snel erop een cursus “bijenhouden” gevolgd. Niet lang daarna kruiste het geluk zijn pad: hij stuitte direct voor zijn huis op een zwerm bijen die een nieuw onder-

komen zocht. Hij bedacht zich geen moment, ving de zwerm en plaatste die in een bijenkast. Zo legde hij de basis voor wat zou uitgroeien tot een gepassioneerde hobby.

Insectenstand

Als groot natuurliefhebber kijkt Jan-Joris met toenemende zorgen naar het landschap. Sinds zijn jeugd in Wolfheze heeft hij de natuur sterk zien veranderen en niet in haar voordeel... De schrikbarende teruggang van de algemene insectenstand gaat hem aan het hart. Insecten vervullen een cruciale rol in ons ecosysteem, maar ze krijgen het aan alle kanten zwaar te verduren.

Naast het algemene verlies aan biodiversiteit hebben de honingbijen specifiek te maken met enkele hardnekkige natuurlijke vijanden. De Varroamijt is al jaren een bekende plaag die volken kan verzwakken. Daar is de laatste tijd een gevaarlijke vijand bij gekomen: de Aziatische hoornaar. Deze invasieve exoot jaagt actief op honingbijen vlak voor de ingang van de kast, wat zorgt voor enorme stress en verliezen binnen het volk.

Ondanks alle uitdagingen en dreigingen waar de natuur voor staat, blijft zijn missie onveranderd: met liefde zorgen voor zijn volken en blijven opkomen voor deze belangrijke en fascinerende bewoners van onze natuur!

Gea Slof

Hoera, Sinterklaas komt weer naar Wolfheze!

Ook dit jaar rijdt Sinterklaas ons dorp natuurlijk niet voorbij!

Op zaterdag 21 november komen Sinterklaas en zijn Pieten weer gezellig naar Wolfheze.

Van 10:00 tot 11:15 uur maken we er samen een gezellige ochtend van voor alle kinderen uit het dorp. Even zwaaien naar Sinterklaas, gezellig kletsen met de Pieten en natuurlijk kijken wat er allemaal gaat gebeuren ...

Waar we Sinterklaas precies ontvangen en wat hij deze keer voor ons in petto heeft, houden we nog heel even geheim. De komende tijd volgt er meer informatie over het programma, de locatie en hoe je je kunt aanmelden. Houd dus de flyers en onze dorpskanalen in de gaten!

Zet **zaterdag 21 november** alvast in de agenda. Sinterklaas rekt op jullie!

Werkgroep Groen & Natuur zoekt nieuwe leden

oproep

De werkgroep Groen & Natuur is ontstaan vanuit de betrokkenheid bij de nieuwbouwplannen van Pro Persona. Inmiddels is de werkgroep onderdeel van Dorpsbelang Wolfheze en richt zich op groen en natuur in het hele dorp. We willen mensen met elkaar verbinden die zich betrokken voelen bij een groene en prettige leefomgeving.

Daarvoor zoeken we twee nieuwe leden die actief willen meedenken en meedoen. Kennis en ervaring zijn welkom, maar niet noodzakelijk. Betrokkenheid en enthousiasme vinden we belangrijker. Op de website van Dorpsbelang Wolfheze vind je meer informatie over onze doelstellingen en werkwijze (dorpsbelangwolfheze.nl/oproep-voor-nieuwe-leden-werkgroep-groen).

Heb je vragen of wil je eerst eens kennismaken? Neem gerust contact met ons op.

Namens de werkgroep,

Gerrie Neijland (06-284 91 755)

Joost Voerman (06-533 89 300)

||||| VOLG ONS OP FACEBOOK EN INSTAGRAM |||||

WEVERSTRAAT 65, OOSTERBEEK | WWW.BILDERSPROEFLOKAAL.NL

Espressobar en winkel
in direct trade koffie,
biologische thee
en (h)eerlijke chocolade.

OPENINGSTIJDEN

ma. t/m za.
8:30 - 17:00 uur

• Weverstraat 63 • Oosterbeek • www.puurkoffie.nl •

Edward de Jong

Klussen in en om het huis

T: 06 - 30 505 324

E: 026 - 383 11 69

E: edwardj2009@gmail.com

www.klusbedrijfedwarddejong.nl

Glas-in-lood atelier

“De Bonte Specht”

De kunst van het licht.

Vervaardigen, ontwerpen, restaureren

Job Becker
Heelsumseweg 11
6874 BA Wolfheze
06-108 323 61

Nieuwe wijkagent

In oktober wordt het team Oosterbeek-Wolfheze, dat sinds 2024 bestaat uit Jan van Bijsteren en Albert-Jan Willemsen, uitgebreid met agente Lois van Wijk, waarmee de formatie op sterkte komt.

De heren hebben de afgelopen tijd gebruikt om bekend te raken met Wolfheze en de zaken die dit dorp zo bijzonder maken. Albert-Jan dringt erop aan bij acute en verdachte zaken 112 te bellen. De centrale stuurt dan zo snel mogelijk een politiewagen naar

de situatie. Bij het maken van een afspraak en minder dringende zaken graag 0900-8844 bellen, de telefonist stuurt dan een email naar de wijkagent. Het kan voorkomen dat een reactie even op zich laat wachten. Spreekuur wordt gehouden in oneven weken op woensdag van 13 tot 14 uur in het Medisch Centrum op het Pro Personapark.

Jan en Albert-Jan zien zich graag als verbinders en zoeken het contact met de dorpsbewoners om er samen voor te zorgen dat wonen, verblijven en ondernemen in Wolfheze aangenaam blijft.

Door de ogen van Dorien

Dorpsgenote Dorien, eigenaar van de site *wolfheze-natuurlijk.nl* maakt misschien wel dagelijks foto's in en rond Wolfheze. Vanaf deze editie deelt zij iedere Wolfskreet een exemplaar. Ditmaal liep ze bij de Wodanseiken

10 juni 2026:

"Ik kom hier graag. Na het zien van de documentaire 'Een gemeenschap van leven' van Rik van der Linden, die onder andere bij de Wodanseiken is gefilmd, beleef ik het bos anders. Ik kijk beter, zie meer en besef hoe alles in de natuur met elkaar samenhangt. De dreigende wolken maakten deze wandeling alleen maar mooier."

Levensgrote topografische kaart van Slag om Arnhem kan weer jaren mee

De restauratie van de maquette waarop het verloop van de Slag om Arnhem goed te volgen is, is klaar. En de levensgrote topografische kaart kan weer jaren mee. Tussen 1949 en 1978 prijkte het plateau in het Airborne Museum in kasteel Doorwerth.

Na de restauratie van de maquette door Bram Otten van Maquettebouw Otten, volgde de volgende uitdaging: het conserveren van de maquette. Vanwege de verschillende materialen, waaruit de maquette is opgebouwd, is het belangrijk grote temperatuurwisselingen te voorkomen. Daarnaast moet de maquette droog en stofvrij worden bewaard. Daarom besloten Paul Hendriks en vrijwilliger Dick Pieterse een speciale, goed geïsoleerde opstelling te bouwen.

Deze ruimte kan buiten openingstijden volledig worden afgesloten en is voorzien van een automatisch rolluik.

De maquette staat nu veilig opgesteld in deze ruimte in het museum, waarin de optimale omstandigheden voor behoud en presentatie zijn gecreëerd. Mede dankzij de hulp en donaties van velen

hebben wij deze ruimte kunnen realiseren. Het rolluik is aangeschaft met financiële steun van Stichting A.C. van Deventer. Wij willen dan ook iedereen bedanken die ons, op welke wijze dan ook, heeft ondersteund bij de restauratie van deze unieke maquette. Mede dankzij deze steun is het één van de blikvangers van het Glider museum geworden. We nodigen u dan ook van harte uit om in het Glider Museum te komen kijken. Het museum is van 16 t/m 20 september en op 26 en 27 september geopend van 12:00 tot 17:00 uur. De toegang is gratis.

*Wilfred Klaassen
Glider Museum Wolfheze*

De nieuwe presentatie van de maquette in het Glider Museum

Creatieve workshoplocatie in voormalige brandweerkazerne

De oude brandweerkazerne aan de Parallelweg 2 in Wolfheze wordt een locatie voor workshops. Het pand werd afgelopen winter door de gemeente Renkum verkocht, onder de voorwaarde dat het gebouw een cultureel-maatschappelijke functie zou krijgen.

Nieuwe eigenaren Jitske Wedman en Pieter Zandbergen zagen direct mogelijkheden. Zij vestigen hier de **Grafische Kwekerij**, een creatieve workshoplocatie voor grafische, textiele en beeldende technieken.

De verbouwing is inmiddels volop bezig. Het gebouw wordt geïsoleerd en krijgt nieuwe kozijnen. Het dak van het hoofdgebouw en bijgebouw is vernieuwd en aan het bijgebouw wordt een kleine aanbouw gerealiseerd. Ook de fundering en het geraamte van deze aanbouw zijn inmiddels klaar. De werkzaamheden worden uitgevoerd door Matthijs

bouw- en klusservice en Gerrist Installatie. Naar verwachting is een groot deel van het werk aan het einde van de zomer afgerond. Daarna gaan Jitske en Pieter zelf verder. Als alles volgens planning verloopt, starten in november de eerste workshops.

Zelf aan de slag

In de Grafische Kwekerij kunnen bezoekers op een laagdrempelige manier kennismaken met creatieve technieken en naar huis gaan met een eigen werkstuk. Op het programma staan onder meer LEGO® Brick Printing, cyanotypie, tuften, lino-snede, monotype, punch needling en tekenworkshops. De workshops zijn geschikt voor zowel beginners als ervaren makers.

Jitske, grafisch ontwerper en docent beeldende kunst, verzorgt de workshops in eerste instantie zelf. Later wil ze ook andere makers uitnodigen, zodat een gevarieerd aanbod ontstaat. Daarnaast zijn er plannen voor een Craft Café, waar bezoekers vrij aan hun eigen project kunnen werken en anderen kunnen ontmoeten.

Eerste voorproefje

Tijdens de Renkumse Kunstroute konden bezoekers alvast kennismaken met de plannen. Jitske toonde

haar grafische, botanische en textiele werk en organiseerde een doorlopende LEGO® Brick Printing-workshop. Bezoekers bouwden met platte LEGO® stenen een eigen illustratie en lieten deze afdrukken op een ansichtkaart.

Het weekend gaf daarmee alvast een indruk van wat de Grafische Kwekerij wil worden: een plek waar je iets nieuws ontdekt, zelf creatief aan de slag gaat en met een zelfgemaakt werkstuk naar huis gaat.

Meer informatie en toekomstige workshopdata verschijnen op grafischekwekerij.nl en [instagram.com/grafischekwekerij](https://www.instagram.com/grafischekwekerij)

Herfstvakantie-frisdisco bij Wodanseck

Op vrijdagavond 16 oktober vindt de herfstvakantie-frisdisco plaats voor de basisschoolkinderen. Kom gezellig feesten en dansen

Informatie over tijden en groepsindeling volgt later.

Hulp gezocht

Bezorging van de Wolfskreet

Eén van de bezorgers gaat helaas stoppen met het rondbrengen van de Wolfskreet. En in de nieuwe wijk Bovenheide komen steeds meer bewoners.

Daarom zijn we op korte termijn op zoek naar twee bezorgers: één voor de Heelsumseweg en één voor de Bovenheide.

Interesse ? Laat het weten aan redactiewolfskreet@gmail.com

Redactielid

Helaas heeft Winny aangegeven dat dit de laatste Wolfskreet is waar ze als redactielid aan meewerkt. We bedanken haar hartelijk voor haar inzet en zijn blij dat ze nog wel de Wolfskreten naar de bezorgers blijft brengen.

Maar, dit betekent dat we op zoek zijn naar een nieuw redactielid; bij voorkeur met plezier in het schrijven van content en enige interviewvaardigheden.

Interesse? Ook dan kun je mailen naar redactiewolfskreet@gmail.com.

Wil je liever eerst een keer een redactieoverleg meemaken om een indruk te krijgen van wat er bij het maken van de Wolfskreet komt kijken? Dat kan natuurlijk en stuur ons ook dan een mailtje.

Rijschool van Herpt

Joop van Herpt

Fennie en Joop van Herpt

info@rijnschoolvanherpt.nl

<https://www.rijnschoolvanherpt.nl>

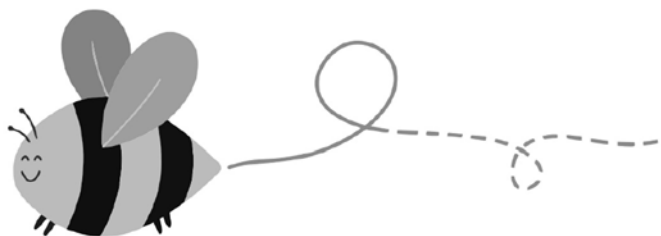
<https://www.rijnschoolvanherpt.nl/inschrijven/>

Lindeboomlaan 56

6874 BS Wolfheze

Telefoon: 0264821444 mobiel: (06)51820569

Little-Bee

Kinderopvang en BSO

Speel, Ontdek, Groei

Little-Bee, elke dag een nieuw avontuur!

Kom spelen, kom groeien. Wij zijn meer dan alleen opvang. Wij inspireren, stimuleren, helpen en dagen uit. Ieder kind verdient een gezonde start. Aandacht voor gezonde voeding en veel bewegen is een groot onderdeel van onze visie.

Voor meer informatie kunt u kijken op www.kclittlebee.nl of scant u de QR-code

Slow Sports biedt plezier maar kan ook spierpijn opleveren

interview

Wil je werken aan je conditie terwijl je ook leuke gesprekken voert? Op loopafstand van je huis? Doe dan mee met Slow Sports, iedere maandagavond ergens in of om het dorp. Onder leiding van trainers Marjolijn en Jet. Marjolijn beantwoordt enkele kritische vragen.

Is Slow Sports wandelen voor oude dames? Betekent slow sloom?

“Echt niet! Slow is de afkorting van de woorden sociaal, laagdrempelig, ontspannen en waardevol. Bedenker Désirée Smits kwam op het idee van deze sportvariant door Slow Cooking, een kookmethode die aandacht hoog in het vaandel heeft staan. Met Slow Sports wil zij mensen met plezier laten bewegen. Ook diegenen die er tegenop zien om te gaan sporten en absoluut niet naar de sportschool willen. Slow Sports is niet prestatiegericht, maar prettig sporten. En dat kan eventueel spierpijn opleveren.”

Raak je wel bezweet van Slow Sports?

“Dat ligt helemaal aan jezelf! Hoe intensief wil je sporten? Als mensen actief willen zijn, kunnen ze tussen door bijvoorbeeld stukjes joggen terwijl anderen lopen. En ik kan oefeningen, die we tijdens de wandeling doen, ook zwaarder maken.

We doen namelijk ontspannings-, kracht-, balans- en mobiliteitsoefeningen én cognitieve fitness. De bedoeling van het laatste is om de hersenen gezond te houden.

Hoe gaat dat? Tijdens het lopen bijvoorbeeld steek je een dichte hand naar voren met de duim omhoog. Je andere hand is bij je lichaam en geopend. Dat wissel je af. Of je jogt en doet ondertussen rekensommetjes. Of: bij het woord rennen loop je en bij het woord lopen tik je de grond aan. Dan moet je je echt concentreren! Daar ontspan je door. Bewegen is sowieso heel belangrijk voor je brein.”

Wat schiet je ermee op?

“De eerste keer toen ik met een collega meeging met een Slow Sports-les vroeg ik aan een deelnemer of zij

er iets van merkte. ‘Door Slow Sports kan ik de afwasmachine makkelijker uitladen dan voorheen’, zei ze tot mijn stomme verbazing. Iemand anders was na een zes maanden ziekte weer begonnen met bewegen via deze methode. Een half jaar later vertrok ze naar een hardlopgroepje. Samengevat: je wordt fitter! En het is gewoon gezellig. Tijdens het sporten voeren deelnemers allerlei gesprekken.”

Neem je een abonnement?

“Nee, je doet mee met de les en aan het eind van de maand betaal je voor de sessies die je gevolgd hebt. In principe €8 per les. Maar als je de hele maand van de partij bent, kost het je maar €7.”

Sport de groep alleen buiten?

“Ja, in principe wel. We zijn trouwens wel een keertje uitgeweken naar de huiskamer van een Slow Sporter bedenk ik me nu. Die bood dat spontaan aan, toen het op een sportavond keihard plensde. Verder zoeken we in de winter wel eens een afdak op bij Pro Persona.”

Ik heb last van mijn knie en heup, kan ik meedoen?

“Als je 2,5 kilometer kunt wandelen, ben je fit genoeg om deel te nemen. Je kunt oefeningen namelijk op verschillende niveaus doen. Als je iets minder goed kunt uitvoeren, doe je het minder intensief of je krijgt een andere oefening als je wilt.

Als je een blessure hebt gehad is het de manier om weer te bewegen. Je kunt je conditie weer rustig opbouwen. En als je nieuwsgierig bent: doe een keertje mee!

App naar 061222660 of mail naar info@majorante.nl.”

Marjolijn Neeleman geeft ook les op zondagochtend in Oosterbeek en vrijdagochtend in Renkum. Maar in Wolfheze sporten vrijwel alleen dorpsgenoten mee, en dat maakt het extra gezellig!

Ingrid Damen

Slow Sports is elke maandagavond van 19:30-20:30 uur (zie de week-agenda)

Kom naar Het Schild op de dag van de witte stok

Elk jaar op 15 oktober is het de Internationale 'Dag van de Witte Stok'.

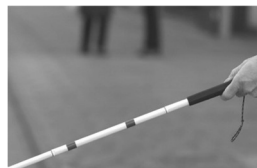
Deze dag staat wereldwijd in het teken van de witte stok als symbool voor zelfstandigheid en vraagt aandacht voor de veiligheid en toegankelijkheid in het verkeer voor mensen met een visuele beperking.

Sinds ruim 100 jaar gebruiken mensen met een visuele beperking een witte wandelstok om beter zichtbaar te zijn op straat en in het verkeer. Rond het midden van de vorige eeuw ontwikkelde een Amerikaanse oogarts, Richard Hoover, een taststok. Dit is een lange, lichtgewicht stok. Met deze taststok tikt de gebruiker tijdens het lopen, afwisselend, links en rechts op de grond. Zo krijgt hij veel informatie over de omgeving zoals ondergrond, bestrating, niveauverschil en meer. In Nederland is deze stok in 1957 geïntroduceerd. In Het Schild kregen bewoners les in het gebruik van deze nieuwe stok.

Rollend balletje

Nu gebruikt bijna iedereen die slecht of niet kan zien, een variatie van de taststok. Die heeft in de loop van de tijd wel wat verbeteringen ondergaan. Allereerst is de witte stok van reflecterend materiaal voorzien. In Nederland zijn er bovendien rode bandjes toegevoegd om de herkenbaarheid te

verbeteren. Soms wordt de punt van de stok vervangen door een rollend balletje. De nieuwste stokken hebben een app met een navigatiesysteem, gekoppeld aan een smartphone. De gebruiker spreekt de postcode van de gewenste locatie in en de stok helpt met het vinden van de juiste route. De witte stok is een door de wet erkend verkeershulpmiddel. Automobilisten moeten iemand met een witte stok altijd voorrang verlenen.

Kom het uitproberen

In het kader van 'Renkum Verbindt' nodigt Het Schild inwoners van Wolfheze uit, om op 15 oktober samen de 'Dag van de Witte Stok' te vieren in de Oranjerie van Het Schild. Er is een gevarieerd programma. U leert de beginselen van braille, natuurlijk loopt u een eindje met een stok en er is een uitdaging: u krijgt een blinddoek en een tompoes.

Het programma wordt twee keer aangeboden. 's Morgens komen groepen van de Prinses Beatrixschool op bezoek, 's middags zijn belangstellenden uit Wolfheze van harte welkom van 14:30-16:00 uur.

Opgeven: voor 1 oktober per mail naar t.vanloon@pleyade.nl

Dit keer informatie over diensten in de Airbornetijd, waarbij u van harte welkom bent!

**Zondag 20 september 16:30 uur
Evensong in de Oude kerk in Oosterbeek**

‘Give peace in our time, O Lord!’

Dit vaste gebed om vrede zal ook dit jaar weer klinken op Airbornezondag in de Oude Kerk, tijdens de traditionele Evensong, een gezamenlijk initiatief van de Protestantse Gemeente Oosterbeek-Wolfheze en de Anglicaanse kerk van Arnhem en Nijmegen.

Een Evensong is een gezongen avondgebed en liturgisch gezien nauw verwant aan de vespers van de rooms-katholieke kerk. Rond deze liturgie is in Engeland een rijke muzikale traditie ontstaan, die ook in Nederland steeds meer bekendheid krijgt.

Uitgaande van deze traditionele structuur is ook dit jaar weer een liturgie samengesteld die past bij een zondag waarop vragen over oorlog en vrede ons extra bezighouden. De vaste onderdelen zullen worden gezongen door het koor, maar er is ook veel samenzang.

Ds. Martine Nijveld zal de overdenking verzorgen.

Op diezelfde dag bent u ook van harte welkom bij de Engelstalige service of Holy Communion, eveneens in de Oude Kerk, om 9:00 uur ochtends.

Zondag 27 september: oecumenische vredesdienst met vredeskoor

Op zondag 27 september is de oecumenische vredesdienst in de Vredenbergkerk. De dienst wordt voorbereid door een groepje mensen uit de diverse kerken van de Raad van Kerken in onze regio. Het thema van de Vredesweek is dit keer (net als vorig jaar): ‘Niets doen is geen optie’. En heel subtiel maakt Pax er dit jaar van: (n)iets doen is (g)een optie. Sinds 1967 wordt in september de nationale Vredesweek georganiseerd. Met de Vredesweek laten we zien dat er, ondanks alle berichten over oorlogen en groeiende polarisatie, ook heel veel mensen zijn die verlangen naar vrede en verbinding - en zich daar dagelijks voor inzetten. We laten zien dat het anders kan. Iedereen kan iets doen voor vrede! Het is de bedoeling dat een oecumenisch vredeskoor bestaande uit zanglustigen uit de diverse kerken meedoet aan deze viering. Want samen zingen verbindt en helpt je te blijven hopen!

Moeite met opruimen? Heb je al eens aan een opruimcoach gedacht?

Ik help je bijvoorbeeld met:

- keuken of trapkast op orde brengen
- hobbykamer weer bruikbaar maken
- kledingkast resetten
- overzicht terugbrengen in huis

**Samen brengen we weer rust, overzicht
en ruimte in je huis én in je dagelijks leven.**

Ervaar hoeveel rust een paar uur
samen opruimen je kan opleveren.

Maak vrijblijvend kennis.

Marjolijn Broekema, Lawijckerhof 1
06 - 555 66 033 | info@ruimtevolrust.nl

RUIMTE
VOL
RUST
opruimcoaching

ruimtevolrust.nl

Grafisch ontwerp dat jouw verhaal versterkt.

LUN

grafisch ontwerp

boeken
magazines
brochures
huisstijlen
infographics

Marjolijn Broekema
Lawijckerhof 1, Wolfheze
marjolijnbroekema@gmail.com
0655566033

marjolijnbroekema.nl

Geen tijd of zin om de tuin bij te houden?

Ik ben een goede tuinman en kom u hier graag bij helpen voor € 25,- per uur.

Regio Renkum, Arnhem, Wageningen, Velp; ook voor bedrijven.

EMAIL TUINSERVICEROBIN@GMAIL.COM

www.tuinservicerobin.nl

Tel: 0620269732

REPRO is onderdeel van Pro Persona en biedt cliënten de mogelijkheid tot dagbesteding, arbeidstherapie en rehabilitatie

REPRO

- zwart/wit prints
- kleuren prints
- folders
- clubbladen
- flyers
- mailings
- inbinden
- lamineren

REPRO (gebouw Mercurius)
ADRES: Wolfheze 2 6874 BE Wolfheze
TEL: 026 – 48 33 276
E-MAIL: repro@propersona.nl

Valt er hier nog wat te beleven?

Een mens hoeft niet eenzaam te zijn om toch af en toe behoefte te hebben aan een praatje, een spontane gezamenlijke wandeling, een concert of film bezoeken of deelnemen aan andere activiteiten die het leven leuk maken en het gevoel van verbondenheid met medebewoners versterkt.

Een gemeenschap maak je door een goede kennismaking met nieuwe burens, door mee te doen aan het verenigingsleven en dorpsactiviteiten zoals het running dinner, en te zorgen dat belangrijke voorzieningen in stand blijven door er gebruik van te maken. Toen de supermarkt haar deuren sloot hebben een aantal bewoners de markt georganiseerd, juist om die ontmoetingsmogelijkheid, dat praatje aan de kraam in stand te houden (dat geldt natuurlijk ook voor de stationswinkel).

Oma-hobby's

Maar hoe vind je geestverwanten die het helemaal zien zitten om een silent bookclub op te richten of juist liever onthaasten met 'oma-hobby's' (daar valt alles onder wat je met je handen doet, van breien en naaien tot kleien)? Hoe deel je tips over culturele activiteiten hier in de buurt? Wie kan ook wel wat motivatie gebruiken om de conditie op peil te krijgen? En wie heeft zin om mee te rijden naar dat mooie concert in het oude kerkje in Oosterbeek?

Het is soms best moeilijk om elkaar te vinden, daar hebben echt niet alleen nieuwe bewoners last van.

De kwartaalkalender van Dorpsbelang en de whatsappgroepen voorzien al in een duidelijke behoefte aan informatie. Dit initiatief is bedoeld om daar iets aan toe te voegen wat persoonlijker en informeler is. Een nieuwsbrief die met enige regelmaat in de mailbox valt met actuele tips en informatievragen van bewoners voor medebewoners. Zonder de hijgerige reacties die whatsappberichten helaas toch vaak oproepen.

Ik kan alvast één vraag delen:

Beste dorpsgenoten, is er een actieve leesclub in Wolfheze? Mocht dat niet het geval zijn, heb je belangstelling om lid te worden van een leesclub?

Neem dan contact met mij op.

Groeten, Vicky Haas, 06 18224705

De belangrijkste vraag is: stelt u prijs op deze vorm van informatievoorziening? Welke wensen of tips wilt u delen, welke informatie zoekt u? Laat het weten! U kunt zich opgeven voor de informatiebrief met een mail aan sterkwolfheze@gmail.com

Het initiatief loopt tot het eind van dit jaar, dan zal gekeken worden of het in een behoefte voorziet en dus gecontinueerd wordt.

*Ellen Ninaber
sterkwolfheze@gmail.com*

Amerikaanse eiken kopje kleiner gemaakt

Paarden in plaats van grote machines gaan meehelpen met onderhoud aan het Johannahoevebos, dat deel is van de gemeente Arnhem. In het najaar gaat men Amerikaanse eiken kappen en bosranden veranderen. Dat vermindert meteen de kans op natuurbranden. Daarover informeerde de ambtenaren zo'n vijftien belangstellenden eind juni tijdens een wandeling.

De groep vertrok op een zaterdagochtend vanaf de Sara Mansveltweg. Zowel bewoners, campinggasten en anderen liepen mee. Beheerder Bossen en parken Rob Borst en boswachter Arnhem-Noord Nina Kreisler begeleidde de groep.

Nieuw monument

Na enkele minuten stopten ze bij de zogenoemde duiker, een lage tunnel die onder de spoorlijn loopt. Daar staat sinds kort een monument voor de Engelse kapitein Queripel dat je niet over het hoofd kunt zien. Queripel stierf tijdens een gevecht met de Duitsers in 1944. Het bouwwerk vervangt een kleiner monument dat niet meer bereikbaar vanwege de recreatiezonering van de Veluwe, die de provincie Gelderland heeft ingesteld. De provin-

cie onderscheidt 4 zones. Zone A is het meest toegankelijk. Het Johannahoevebos valt onder B. In die zone zijn minder paden toegankelijk. Volgens de gemeente Arnhem komen hier zeldzame vogelsoorten voor, zoals de zwarte specht en de boomklever. Ook lopen er zo nu en dan zwijnen en edelherten. Vervolgens vertelden de begeleiders over de Amerikaanse eik, die zich kenmerkt door bladeren met vier tot zes spitse lobben. Een aantal exemplaren in het bos wordt weggehaald. Andere bomen krijgen een ring, die de sapstroom stopt. Daardoor sterven ze langzaam af. Sommige eiken worden omgelierd en blijven vervolgens met wortel en al liggen. Enkele bomen langs paden worden omgezaagd. Dit in verband met vallend hout. Concreet pakt Arnhem de laan naar de poel aan. Daar zullen veel Amerikaanse eiken het loodje leg-

gen. Daarvoor komen inheemse bomen terug. De laan richting de Amsterdamse weg blijft voorlopig nog intact.

Grilliger bosranden

Ook de bosranden krijgen een ander uiterlijk. In plaats van recht en strak, krijgen ze een grilliger verloop. Door dat er bomen verdwijnen, krijgen struiken en kruiden de kans om te groeien. Veel hout van veel gekapte exemplaren blijft achter in het bos. Dat geldt niet voor sommige Amerikaanse eiken, die een verzurend effect hebben. Paarden slepen dit hout uit het bos. Later wordt het gebruikt om banken, afrasterpalen en kijkschermen voor wild van te

maken. Andere exemplaren mogen dieper in het bos vergaan.

Sommige deelnemers vroegen zich af waarom de Amerikaanse eiken onder vuur liggen. Het geruststellende antwoord was dat ze niet allemaal weg hoeven en dat het werk ook over meerdere jaren wordt verdeeld.

Maar deze boomsoort verdringt inheemse eiken en andere bomen. Ze groeien namelijk sneller. Verder groeit er maar weinig onder deze geïmporteerde bomen, waardoor insecten en vogels er minder voedsel en schuilplaatsen vinden.

Teruggekomen op de Sara Mansvelt-weg namen de wandelaars afscheid. Het was een informatieve wandeling geweest.

nieuws

Griepvaccins komen wat later

De zomer is bijna voorbij en de scholen zijn weer begonnen. Hopelijk heeft u een fijne zomer gehad! Aan het einde van deze maand hebben wij alle drie onze zomervakantie gehad en draait onze praktijk weer op volledige sterkte.

In de zomer hebben we de griepvaccins voor het najaar al besteld. Helaas is nu al bekend dat er een vertraging op de levering zit. We proberen de vaccins in de maand november te prikken. De brieven hopen we eind september/oktober te verzenden.

Wij wensen alle inwoners van Wolfheze nog een heerlijke nazomer!

Bijzondere avonden

Waar de herfst kleurt, groeit verwondering en brengt kunst iedere vierde vrijdagavond van de maand mensen samen

**Kunstdorp
Wolfheze**
www.kunstdorpwolfheze.nl

nieuws

De dagen worden korter, de bladeren kleuren goud en rood, en binnen ontstaat ruimte voor ontmoeting, inspiratie en verhalen. Ook bij Kunstdorp Wolfheze staat het najaar in het teken van kunst, muziek en boeiende ontmoetingen. Kom luisteren, kijken, ontdekken en genieten tijdens onze Kunstcafés.

25 september: concert Klazzy Trio

Het Klazzy Trio bestaat uit drie ervaren muzikanten: **Erik Laarman** (klarinet en saxofoon), **Peter Franken** (accordeon, piano, gitaar en banjo) en **Rob Weenink** (contrabas en basklarinet). Hun gezamenlijke passie voor wereldmuziek brengt hen samen in een bijzonder repertoire vol klezmer, tango en andere muzikale invloeden van over de hele wereld. Een sfeervol concert waarin melancholie, levensvreugde en virtuositeit elkaar afwisselen.

23 oktober: Sterrenkunst

Wat gebeurt er wanneer kunst en sterrenkunde elkaar ontmoeten? Tijdens deze bijzondere avond neemt **Rens Waters** ons mee op reis langs sterrenstelsels, planeten en nevels, én door de kunstgeschiedenis. Van mysterieuze sterrenhemels op schilderijen tot hedendaagse kunst

waarin licht, ruimte en oneindigheid centraal staan: kunstenaars laten zich al eeuwen inspireren door de kosmos. Een boeiende presentatie over verwondering, verbeelding en onze eeuwige fascinatie voor het heelal.

27 november: van schets naar ets

Hoe ontstaat een ets? Welke weg legt een idee af voordat het als kunstwerk op papier verschijnt? Beeldend kunstenaar **Ariane Stieg** vertelt over het eeuwenoude ambacht van het etsen en laat zien hoe zij deze techniek in haar werk heeft geïntegreerd. Van eerste schets tot de uiteindelijke afdruk: ontdek hoe spontaniteit, vakmanschap en geduld samenkomen in een kunstvorm die telkens weer verrassende resultaten oplevert.

Kom langs en laat je inspireren

Of je nu kunstenaar bent, liefhebber, nieuwsgierige bezoeker of gewoon zin hebt in een bijzondere avond: bij Kunstdorp Wolfheze is iedereen welkom.

Kunstcafé vindt van 20:00-22:00 uur plaats bij Wodanseck. Meer informatie: kunstdorpwolfheze.nl en het is fijn als je je van tevoren aanmeldt via info@kunstdorpwolfheze.nl.

HEERLIJKHEID

WOLFHEZE

De Heerlijkheid Wolfheze heeft twee bed & breakfast kamers, vergaderruimtes en een klein winkeltje met biologische streekproducten en cadeautjes.

We vinden het leuk om mensen te ontmoeten
en verbinden in een ontspannen sfeer.

Wat vindt u in onze winkel in ontwikkeling?

Producten van onder meer:

* Renkumse molen, * Wolfhezer honing, * Kunst-werkT * Heerlijkheid Mariënwaerd, * koekjes van Anna, * Peeze koffie en thee *Crea Café.
*Boerderijs *De Koekjesroller *dagbesteding Pro Persona

Mag jouw bedrijf of product hierbij staan?

Neem contact met ons op!

Kom ook eens kijken in **de ruilkast**, die staat inmiddels buiten en is dus altijd open. Er zijn spelletjes, boeken, klein huisraad, speelgoed. En doe iets goeds voor **de voedselbank**, er staat een mand waar u levensmiddelen in kan doen.

Kom gezellig eens koffie of een fruitsapje van Schulp drinken. We zijn meestal op vrijdag en zaterdag open. Is de deur dicht maar heeft u iets nodig? Bel gerust even aan. Logeren en vergaderen op afspraak.

Welkom. Fijn om u te ontmoeten.

Maarten en Annemiek Nijeboer

www.Heerlijkheidwolfheze.nl

Wolfhezerweg 84
6874AG Wolfheze
info@heerlijkheidwolfheze.nl

To Balanz

Rebalancing® praktijk

Zoek je ontspanning en balans?

Rebalancing kan je hierbij helpen
Je ontspant en laat gedachten los

Rebalancing lichaamsgerichte coaching

www.tobalanz.nl
06-54778278
tobalanz@gmail.com

Trudy Boer
Heelsumseweg 49
Wolfheze

Woninginrichting Krecting

- tapijten
- vinyl
- gordijnen
- parket
- marmoleum
- laminaat
- zonwering
- slaapcomfort

www.woninginrichtingkrecting.nl

Kerkstraat 77 ■ 6871 BJ Renkum ■ Telefoon (0317) 42 48 73

Zonsverduistering op de Reijerscamp

Zonder eclipsbril naar de zonsverduistering kijken werd sterk afgeraden, maar overal in Nederland waren ze uitverkocht.

Dus wat een geluk dat er op de appgroepen van Wolfheze een bericht geplaatst werd dat Bea en Henk Veldkamp met een kleine telescoop op het uitzicht punt op de Reijerscamp klaarstonden voor eclipskijkers zonder eigen hulpmiddelen. Een flinke groep nieuwsgierigen van alle leeftijden kwam er op af.

Niet alleen de telescoop en meegebrachte brilletjes werden ingezet om de zonsverduistering te zien. Wolfheze was heel inventief geweest om volop te kunnen genieten van het goede en veilige zicht op de zon door andere hulpmiddelen te gebruiken: geweldig om te zien dat je met een doos, plakband en aluminiumfolie een goed beeld kan krijgen van dit moment.

En ook een vergiet plus een vel papier gaf een heel goede en grappige weergave.

Wat een fijn dorpssfeertje daar boven op het uitkijkpunt. Het werd steeds frisser (heerlijk na die warme dag!) en schemeriger. Overigens werd het minder donker dan verwacht; zeker in vergelijking met de zonsverduistering in 1999.

Tja... niet iedereen kan zeggen: tot ziens bij de volgende vergelijkbare zonsverduistering in 2081!

Marleen Hiltermann

Balvormig insectenhotel bij Wodanseck

Bij Wodanseck is deze zomer een indrukwekkend en creatief insectenhotel geplaatst door de Houtbewerking van Pro Persona. Het hotel heeft de vorm van een voetbal gekregen, met in elk vlak een andere vulling om andere insecten aan te trekken.

Tijdens het plaatsen landden er al verschillende vlinders op. Wodanseck is erg blij met dit resultaat.

We merken dat fietsers en wandelaars volop gebruiken maken van de kletsbank vóór onze accommodatie, leuk! Inmiddels zijn er extra bankjes aan ons terras toegevoegd. De jeugd

kunstclub Wodanseck heeft twee picknicktafels opgevolijkt; één heeft zelfs een geïntegreerd schaakbord. Het terras aan de veldzijde is verfraaid met de canon van Wolfheze. Herken jij deze acht plekken uit ons dorp?

Komend voetbalseizoen worden de velden weer volop bespeeld. Voor alle leeftijden is ruimte voor sportiviteit. Dit jaar spelen de senioren weer op een groot veld; daar zijn we als club trots op! Net als op de trouwe sr-senioren die met hun trainingsgroep al jaren de velden bespelen.

Wodanseck

De vrouwen van Wodanseck beginnen met vertrouwen en enthousiasme aan hun tweede seizoen. En onze jeugdteams vormen een mooie brede basis. Er is ruimte op het veld voor sportievelingen, langs de lijn voor enthousiaste supporters, aan de bar voor dorstige typjes. Wees welkom en laat je bij binnenkomst verwonderen door de vernieuwde entree.

Nieuwe activiteiten in De Huiskamer

De Huiskamer van Wolfheze is volop in beweging en bruist van de energie. We bieden wekelijks een warm welkom aan jong en oud. Of je nu jezelf wilt ontwikkelen, nieuwe mensen wilt leren kennen, of iets te vieren hebt: bij ons kan het allemaal.

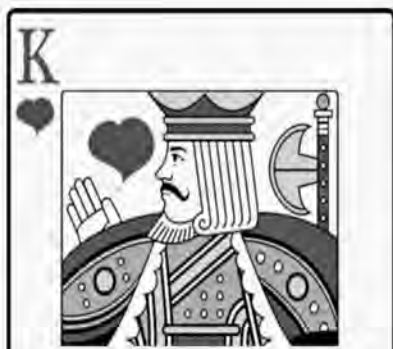
Na de zomer starten we met een aantal nieuwe activiteiten. Hieronder vast een greep uit het aanbod:

- Na de zomer, op donderdagavond 3 september, starten we met een gezellige kaartavond. De bedoeling is dat we elke eerste donderdag van de maand een kaartavond organiseren. Aanmelden (en meedenken/suggesties) kan via huiskamervanwolfheze@gmail.com. We zijn er nog niet helemaal uit welk spel: klaverjassen, jokeren of misschien toch wat anders? Graag horen we wat je het liefste zou willen spelen.
- Op zaterdag 26 september organiseren we Soep & Zoos. Deze keer op zaterdag, omdat het dan de Gelderse Dag is. Kom vanaf 12 uur genieten van een Gelders ontbijtje met speciaal voor de gelegenheid, door bakker Hilvers gebakken Gelders Brood.

Zoals gebruikelijk zorgen wij voor een soepje. Er is gelegenheid voor ontmoeting, een spelletje of gewoon van de prachtige omgeving te genieten. Bij mooi weer zetten we de openslaande deuren naar de veranda open.

- In de herfstvakantie hebben we voor de kinderen op de woensdagmiddag (21 oktober) weer de Kids Krea Klup geprogrammeerd.

Het volledige programma staat op de kalender die onlangs huis aan huis verspreid werd. Digitaal vind je de kalender op dorpsbelangwolfheze.nl/kalender.

Kaarten, kletsen & lachen!

Zin in een gezellig avond met buurtgenoten? Kom erbij en speel elke eerste donderdag van de avond mee! Of je een doorgewinterde kaarter bent of gewoon zin hebt in een gezellige avond: je bent van harte welkom vanaf 19:30 uur in de Huiskamer van Wolfheze.

Meldt je vooraf wel even aan op huiskamervanwolfheze@gmail.com

Misschien wil je anderen helpen met de Nederlandse taal. Dat kan bij ons in een ongedwongen sfeer met een goede kop koffie of thee.

Of zoek je een plek om rustig huiswerk te kunnen maken of aan een project te werken. Wij hebben een fijne en rustige plek!

Zoek je een geschikte locatie voor een verjaardag, buurtbijeenkomst, jubileum of zakelijke vergadering? Onze multifunctionele ruimte is flexibel in te richten en betaalbaar te huren voor al jouw privé-evenementen. Informeer naar de verhuurmogelijkheden via

huiskamervanwolfheze@gmail.com.

De Huiskamer van Wolfheze draait op betrokken mensen. Om nieuwe activiteiten te kunnen uitbreiden zijn we op zoek naar vrijwilligers. Daarnaast kan het huidige bestuur ook extra ondersteuning gebruiken.

Heb je af en toe wat tijd en draag je ons dorp een warm hart toe? Neem dan contact met ons op. Samen maken we het dorp nóg mooier! 'Ons dorpshuis is een plek om te ontmoeten en waar ideeën ruimte krijgen om te groeien.'

Spelenderwijs leren bridgen een beginnerscursus bridge

Wanneer: maandagavond 28 september – 14 december
van 19:30 tot 21:30 uur

Waar: de Uitkomst, Dalweg 1a in Doorwerth

Kosten: € 125,= exclusief cursusboek à € 18,50

Bijzonderheden:

Geen lange theorielessen; vanaf de eerste dag houdt u de bridgekaarten in uw hand. U leert zo spelenderwijs bridgen volgens de moderne Vijfkaart Hoog methode.

De cursus wordt gegeven door Saskia Hermans, een professionele docente.

Op 21 september wordt de cursus voorafgegaan door een **gratis en vrijblijvende kennismakings-clinic**.

Bij voldoende belangstelling wordt na de beginnerscursus een vervolgcursus georganiseerd.

Contactpersoon voor info en opgave:

Tjitze van der Sluis (*bridgezaken@bridgeclubdoorwerth.nl* / 06 1007 5867)

Bosje bloemen

In de pluktuin van De Tuinderij op Pro Persona worden bloemen met zorg gekweekt en met liefde verzorgd. Het enige wat je nog moet doen is je eigen boeket plukken!

VOOR DESKUNDIG ADVIES EN
BEGELEIDING BIJ AANKOOP,
VERKOOP OF TAXATIE VAN UW
WONING

**VOORHOEVE
MAKELAARS**

Betrouwbaar,
betrokken en
deskundig
in uw eigen dorp.

Maak gerust een afspraak voor een vrijblijvend kennismakings- en adviesgesprek.

Martine van Brakel-Voorhoeve
Tel.: 026-4453151 / 06-11017373
E-mail: m.voorhoeve@voorhoeve.nl
Website: www.voorhoeve.nl

Daar is-ie weer op 3 oktober: het meest beweeglijke etentje van ons dorp: het Running Dinner!

Even een geheugensteuntje

Tijdens het Running Dinner geniet je van een driegangen-maaltijd, waarbij je één gang zelf (al dan niet samen met je partner) bereidt en thuis serveert. De andere twee gangen eet je op twee andere adressen, steeds in een wisselend gezelschap. De nadruk ligt op gezelligheid, samen eten en elkaar ontmoeten. Het hoeft dus absoluut geen culinaire hoogstandjes-avond te worden. Kook vooral iets waar jij je prettig bij voelt! Bij iedere gang is de samenstelling van het gezelschap anders en zit je met 4 tot 6 personen aan tafel. Uit ervaring weten we: dat levert verrassende ontmoetingen, leuke gesprekken en vooral een hele gezellige avond op.

De eerste aanmeldingen zijn inmiddels binnen en het belooft ook dit jaar weer een bijzondere avond te worden. Nog niet opgegeven? Geen nood! Je kunt je nog tot en met 22 september aanmelden via runningdinnerwolfheze@gmail.com.

Je kunt ook het aanmeldformulier op de website van Dorpsbelang Wolfheze gebruiken.

Wat moet je doen?

- Stuur uiterlijk 22 september een mail naar runningdinnerwolfheze@gmail.com. Zo heeft het team voldoende tijd om de indeling te maken – en geloof ons – dat is nog een hele puzzel!
- Vermeld je naam, adres en telefoonnummer(s) en het aantal personen
- Geef aan welke gang je het liefst wilt bereiden: voor-, hoofd- of nagerecht. Vermeld ook een tweede voorkeur.
- Heb je een allergie, dieetwens of andere bijzonderheden? Laat het ons dan weten.

Dus: geef je op, kook mee, eet mee, drink mee, praat mee en leer je dorpsgenoten (nog beter) kennen!

Hopelijk zien we je op zaterdag 3 oktober aan tafel. We kijken uit naar je komst!

Twée nieuwe boswachters

nieuws

Wolfheze is rijkelijk bedeed met twee natuurgebieden als directe burenen: natuurgebied Wolfheze én natuurgebied Reijerscamp. Deze gebieden worden beheerd door boswachters van Natuurmonumenten.

De belangrijkste taak van de boswachters is om de kwaliteit van de natuurgebieden te vergroten. Om een gezond ecosysteem te behouden is het soms nodig om in te grijpen als er een disbalans ontstaat. Dat kan bijvoorbeeld gebeuren doordat een bepaalde soort de overhand neemt en daarbij andere (inheemse) soorten verdringt of doordat de habitat van een bepaalde flora- of faunasoort bedreigd wordt door bijvoorbeeld het verdwijnen van open plekken, heide of struikgewassen. De boswachters Natuurbeheer zorgen dat het werk, wat nodig is om dit probleem op te lossen, wordt uitgevoerd op de juiste wijze. Werkzaamheden die kunnen plaatsvinden zijn dan ook bijvoorbeeld: afsluiten of omleggen van (wandel-)routes, bessen (het aanstippen van bomen met verf), maaien, snoeien, zagen, etc. Maar ook andere beheermethodes, zoals begrazing met paarden, runderen en/of schapen, komen terug in onze gebieden.

Graag stel ik me aan iedereen voor. Mijn naam is **Nino Heimenberg**, de nieuwe gebiedsboswachter van Wolfheze. Naast

Wolfheze ben ik ook gebiedsboswachter van de Loenense Bossen en verantwoordelijk voor het toezicht in onze beheereenheid Zuid-Veluwe en IJsselvallei. Tijdens mijn werk als boswachter natuurbeheer en buitengewoon opsporingsambtenaar (boa) zal ik veel in onze gebieden aanwezig zijn. Ik kijk er naar uit om mij, samen met onze vrijwilligers en partners, in te zetten voor deze prachtige gebieden.

Voor bezoekers van natuurgebied Planken Wambuis ben ik, **Siard de Meijer**, al

jaren een bekend gezicht. Als gebiedsboswachter van Planken Wambuis ben ik verantwoordelijk voor het dagelijkse beheer van de natuur. Sinds kort is mijn werkgebied verder uitgebreid en ben ik nu ook de gebiedsboswachter van natuurgebied Reijerscamp.

Spreek ons gerust aan tijdens je bezoek aan de natuur. Mocht je vragen of opmerkingen hebben, mail dan naar zuidveluwe-ijsselvallei@natuurmonumenten.nl of bel naar ons boswachterskantoor: 055 - 312 55 00.

In de tuin van Het Schild draait het om geur en geluid

In de tuin van Het Schild staan neus en oren centraal. De slechthziende en blinde mensen die er wonen hebben het meeste plezier van geuren en geluiden. Dat komt naar voren tijdens de wandeling medio juni op het terrein, met zo'n vijftien meelopers. Een derde vanuit het dorp, de overigen vanuit de woonzorginstelling.

“Willen jullie wel naar buiten gaan?” informeert gids Marjan Vonk van die avond. “Of blazen we het af?” Het is om 20 uur namelijk nog dik 30 graden. De gids woont sinds vier jaar in Wolfheze. Zij kan goed zien, maar haar man helaas niet. Gelukkig gaan de deelnemers, die veelal blote armen en benen hebben, akkoord en we gaan naar buiten. Daar legt Marjan uit dat de bloemen zijn uitgezocht op hun geuren en niet op kleur, zoals meestal. Dat ziet toch niemand. En ze bloeien na elkaar, zodat er steeds iets nieuws te ontdekken valt. Verder speelt de fontein een belangrijke rol. De waterstraal gaat dan weer hoger en dan weer lager. Dat geeft steeds afwisselende geluiden en echo's. Ook de nieuwe brug in het parkje komt ter sprake. Die is opgeknappt met geld van Visiofoundation. En 'Renkum verbindt', een actie van de gemeente, heeft een aantal bankjes betaald.

Honden

Sinds kort beschikt Het Schild ook over een hondenlosloopterreintje met een degelijk hek eromheen.

Daar hebben alleen de honden van bewoners van Het Schild toegang toe. Deze plek is gecreëerd voor de veiligheid van de honden omdat ook de wolf in het dorp is gesignaleerd. Na even buiten te zijn geweest, doet Marjan snel weer een deur open. Het gezelschap verplaatst zich naar de koele hal. Via de glazen tunnel gaan de deelnemers op weg naar de huiskamer met airco, vlakbij de ingang. Onderweg wijst Marjan nog even op een majestueuze vleugelnootboom, die de binnentuin siert. In de koele ruimte brengen de mensen die de hitte getrotseerd hebben een koel drankje naar hun lippen. Liefhebbers verorberen ook een ijsbonbon. Heerlijk.

Het park van Het Schild is open voor wandelaars van buiten Het Schild. Ze moeten wel hun hond aanlijnen. Er hangen camera's, aldus het bord bij de ingang.

La String
 Lingerie, nacht en badmode,
 voor Dames en Heren.
Europalaan 6 Renkum
 tel. 0317-312615

Nieuws en aanbiedingen op www.la-string.nl

Activiteiten in en rond Wolfheze

In (de omgeving van) Wolfheze worden de komende maanden diverse activiteiten georganiseerd.

Open Monumentendag in het weekend van 12 en 13 september, van 10:00/10:30 tot 17:00 uur. Het lokale thema is Bedreigd Erfgoed, waarbij extra aandacht uitgaat naar onder druk staande historische panden in de gemeente.

Tijdens dit weekend zijn het Historisch Museum Pro Persona en De Huiskamer van Wolfheze extra geopend van 11-16 uur.

Op Het Schild is op 15 oktober **Dag van de witte stok** (zie elders in deze Wolfskreet).

Repaircafé: Het wordt buiten weer vroeger donker, dus hoogste tijd om je fietsverlichting na te kijken. Op 9 oktober ben je welkom bij het Repaircafé van klusklas van de Prinses Beatrixschool, van 10:00 tot 12:00 uur in de huiskamer naast de gymzaal. Deze keer met een speciale fietsverlichting-editie.

Genoeg te doen op **Kasteel Doorwerth:** bijvoorbeeld op 13 september en 4, 11 en 18 oktober is er een wandeling "September '44" en op 27 september een Oogstfeest. (glk.nl/doorwerth/kasteel-doorwerth).

Wil je het burlen van edelherten meemaken? **Natuurmonumenten** organiseert op 29 september en 6 oktober fietsexcursies door Planken Wambuis met de boswachter tijdens de bronstperiode.

Meer informatie en aanmelden bij Natuurmonumenten.nl

In september staat Wolfheze (en omgeving) in het teken van de **Airborne** met vele activiteiten. Meer hierover in het artikel "Programma Airborne Wolfheze 2026" elders in deze Wolfskreet.

Op 17, 18 en 19 september 2026 wordt de **Concertzaal in Oosterbeek** omgebouwd tot een levend museum. In een authentieke omgeving laten re-enactors zien hoe een noodhospitaal van de Britse Airborne-troepen functioneerde tijdens de hevige gevechten in en rondom Oosterbeek in september 1944. Van 09:00 – 16:00 uur; entree is gratis.

Weekagenda

Maandag		
18:30 – 19:30	Voetbaltraining JO11 (<i>Jim 06-23061208</i>)	Wodanseck, Duitsekampwg 45
19:00 – 20:00	Voetbaltraining JO13 (<i>Jordi 06-25126626</i>)	
19:30 – 20:30	Slow Sports (<i>info@majorante.nl</i>)	Dorpsplein
Dinsdag		
07:00 – 07:30	Goedemorgengebed	Heerlijkheid Wolfheze, nr. 84
10:00 – 11:00	Sport en spel voor 50 plussers (<i>50plussportenspel.nl</i>)	Gymnastiekzaal, Balijeweg 20a
19:30 – 20:30	Yogalessen (<i>senangpt@hotmail.com</i>)	Pro Persona, gebouw de Brug
Woensdag		
09:30 – 10:30	Slow Sports (<i>info@majorante.nl</i>)	wisselende locatie
13:00 – 14:00	Spreekuur gebiedsagent (alleen oneven weken) Jan v. Bijsteren/Albert-Jan Willemsen (<i>0900-8844</i>)	Medisch Centrum Pro Persona
13:00 – 16:00	Historisch museum APZ geopend	Pro Persona terrein
18:00 – 19:00	Voetbaltraining JO7 (<i>Linda 06-48156107</i>)	Wodanseck, Duitsekampwg 45
18:00 – 19:00	Voetbaltraining JO10 (<i>Anthony 06-242339446</i>)	
18:00 – 19:00	Voetbaltraining JO11 (<i>Jim 06-23061208</i>)	
18:45 – 20:00	Voetbaltraining JO13 (<i>Jordi 06-25126626</i>)	
19:15 – 20:15	Functional training (<i>senangpt@hotmail.com</i>)	Schoolplein Beatrixschool
19:30 – 20:30	Yin Yoga (<i>info@josienvanbommel.nl</i>)	Beatrixschool, Balijeweg 20a
20:00 – 21:30	Voetbal senior veteranen	Wodanseck, Duitsekampwg 45
Donderdag		
10:00 – 12:00	Crea Café (alleen in even weken)	Heerlijkheid Wolfheze, nr. 84
15:30 – 16:30	Yogales voor kinderen van 5-9 jaar	Gymnastiekzaal, Balijeweg 20a
16:45 – 17:45	Yogales voor kinderen van 9-13 jaar (<i>beide: kinderyogapraktijk-deverbinding.nl</i>)	
vanaf 18:00	Open tafel (elke 3 ^e donderdag v.d. maand)	Heerlijkheid Wolfheze, nr. 84
19:30 – 20:30	Wodanseck (<i>Bo 06-82184071</i>)	Wodanseck, Duitsekampwg 45
Vrijdag		
08:00 – 11:30	Weekmarkt	Dorpsplein
09:00 – 16:00	Groentemarkt en winkel open	Heerlijkheid Wolfheze, nr. 84
10:00 – 12:00	Koffie Plus	
16:00 – 17:00	Voorleescafé	
20:00 – 22:00	Kunstcafé (elke 4 ^e vrijdag v.d. maand)	Wodanseck, Duitsekampwg 45
Zaterdag		
08:30 – 09:30	Functional training (<i>senangpt@hotmail.com</i>)	Schoolplein Beatrixschool
09:00 – 10:00	Vitality Club Wolfheze	Beweegetuin Pro Persona
09:30 – 16:00	Groentemarkt en winkel open	Heerlijkheid Wolfheze, nr. 84
Zondag		
09:30	Hardlopen (<i>026-4822362</i>)	Station
14:00 – 17:00	Bitterballentoss (elke 1 ^e zondag v.d. maand)	TV de Slenk, Duitsekampwg 43
11:00 – 13:00	Leef! Lunch en viering (elke 3 ^e zondag v.d. maand)	Heerlijkheid Wolfheze, nr. 84
17:00 – 19:00	Leef! Diner en viering (elke 1 ^e zondag v.d. maand)	

Heb je ook een activiteit voor de weekagenda of is er iets gewijzigd; laat het de redactie weten.

www.rustiekhoutwerk.nl

RUSTIEK HOUTWERK

Zelfs verweerd zijn ze
mooi: Franse vensters.

Geïnspireerd heb ik
een voorbeeld
gemaakt. Iets voor u:
bel Rustiek Houtwerk
06 22 469 478

barretje
lindenhof
feesten
vergaderingen
darten

camping lindenhof
wolfhezerweg 111
6874ad wolfheze

tel: 026 4821 728